

še peticije za podporo združništva, zavarovanje in za sestavo davčnih cenilnih komisij.

Pišek proti odprtju mej iz: Konjic, Sv. Kunigunde na Pohorju, Hoč, Hajdina.

Roškar proti odprtju mej iz krajev: Križevci, Mozirje. Za starostno zavarovanje iz kraja: St. Ilj v Slov. gor.

Druge došle peticije je poslanec Roškar vložil že pretekli teden, kakor smo poročali.

V ponedeljek dne 18. t. m. se je začela seja ob 3. uri popoldne.

Poslanec Pišek in tovariši so stavili nujni predlog, da naj država hitro pride na pomoč pogorelem v Bukovcih, kjer je dne 15. t. m. uppelil grozovit ogenj osmim posestnikom poslopja in imetje. Poslanec Sloveškega kluba so bili v imenu kmetov naprošeni, da storijo za nje potrebne korake.

Poljski prosti socialist Breiter je stavil predlog, da se seja prekine in za 6. uro zvečer skliče izredna seja, v kateri se naj razpravlja o dogodkih na vseučiliščih, osobito v Gradcu. Ker je v začetku ponedeljkovih sej navadno le malo poslancev navzočih, mislil so liberalci, da dobijo večino za Breiterjev predlog. Toda spodletelo jim je, predlog je bil odklonjen.

Potem se je nadaljevala razprava o podpori rezervistom in invalidom.

Predlog za podporo rezervistom in invalidom je poslanska zbornica soglasno sprejela.

Pri nujnem predlogu Schraffela za podporo vinogradnikom se je oglasil k besedi tudi poslanec dr. Korošec. Izvajal je v svojem govoru, kako stoji vinogradniške razmere na jugu, osobito na Sp. Stajerskem. Zahteval je brezobrestna posojila za opustošene vinograde v večji meri, nego dosedaj, odpis starih brezobrestnih posojil in odgoditev vračevanja, zahteval več strokovnega pouka v vinogradništvu, posebno v vinogradniškem združništvu, nižje cene za galico in žveplo, stavbo uzornih klet, vinski zakon za Ogrsko ter slovenske kletarske inšpektorje.

V imenu Slovencev je govoril še tudi zelo stvarno in poučno dr. Hočevar. Tudi dr. Ploj se je oglasil in v lepi slogi s celjskim Markhom hvalil deželo, koliko da stori za vinogradnike.

Dr. Korošec je potem še enkrat povzel besedo ter popravil izvajanja Markhlova — in s tem seveda tudi Plojeva — ter pribil tudi dejstvo, da se pri razdeljevanju trt iz javnih trsnic proti gospodi drugače ravna kakor proti kmečkim, posebno majhnim posestnikom.

Poljedelski minister dr. Ebenhoch je med drugim odgovarjal tudi na izvajanja dr. Koroševa ter omenil, da ima Ogrska že izdelan načrt za vinski zakon, ki je celo mnogo strožji nego naš avstrijski. S tem bo našim vinogradnikom zelo mnogo pomagano in klevetanje Narodne stranke in liberalnih listov, da so naši poslanci z glasovanjem za nagodbo škodovali kmetu, bo začelo tudi liberalnim samim presedati.

Politični ogled.

Mala politična naznanila.

Dne 14. maja: Danes se je z velikim sijajem otvorila velika češka jubilejna razstava ob navzočnosti nadvojvode Karola Franca Jožefa in Fr. Ferdinanda. — Predsednik državnega zbora, dr.

dedna od očeta na sina, če tega ni bilo, na sorodnika, in vsak grof, oziroma plemič, si je zdaj prizadeval, kolikor mogoče ozemlja spraviti pod svojo oblast, ker si je s tem zvišal dohodke, moč in čast. Tako je ves gornji in spodnji Stajer bil prišel pod vlado nekih grofov, ki so jim rekali Travngavci. Tudi v marki ob Dravi je tedaj vladal neki sorodnik imenovan grof, in ta je po smrti marko zapustil onemu Travngavcu, ki je imel gornji in srednji Stajer. Tako so zdaj bili ti trije deli naše dežele združeni ter se zvali Stajersko, in tako je tudi Jarenina prišla k Stajerski. Mejni grof stajerski je bil podložen bavarskemu vojvodi; 1180 pa se je Stajerska od Bavarske odcepila in povzdignila v posebno vojvodino, podložno neposredno nemškemu cesarju. 1192 umre zadnji Travngavec moškega rodu in vojvodino Stajersko dobi po testamentu vojvoda avstrijski, kojega dežela je ležala v sedanjem Gornjem in Spodnjem Avstrijskem in se zvala Avstrija; bil je novi vojvoda rodu Babenbergovcev. Stajerska je bila prva dežela, ki je pristopila k Avstriji ter povečala jedro sedanje veldržave. 1246 umre zadnji Babenbergovec. Stajersko je cesar dal upravljati po namestnikih, ali dežela je čutila, da je brez pravega vladarja. Močnejši, zlasti plemiči, so se polasčevali imetja slabejših in tirjali desetino in davke, do kojih niso imeli pravice. Da se zopet naredi red v deželi, je gosposka izvolila češkega kraljeviča Otokarja za vojvodo, ki jo je pa že čez eno leto moral odstopiti Madžarom. Toda Stajerci z madžarsko vlado nismo bili zadovoljni in deželo zopet ponudili Otokarju, ki jo je, premagavši Madžare, tudi dobil.

(Dolge prihodnje.)

Weiskirchner, je odklonil od nemškega cesarja mu podeljeni pruski kronski red III. razreda ter red postal nemškemu poslanstvu nazaj. Red je preizek za predsednika državnega zbora. — Na zagrebškem vseučilišču je vzele dosedaj 1079 dijakov odpustnice.

Dne 15. maja: Cesar se tudi letos osebno udeleži jesenskih manevrov, ki bodo meseca septembra. — Cesar bo obiskal praško razstavo meseca junija in bo ostal tam tri dni. — Ogrski minister Košut snuje novo stranko, koje program je baje cesar že potrdil. — Širi se vest, da je afganistanski emir umorjen.

Dne 16. maja: Na Moravskem nameravajo ustanoviti „Ciril-Metodovo akademijo“. Avstrijski slovenski duhovniki bodo lahko napravili tam doktorat. — Cesar je sprejel dands dopolne v posebni avdienci francoskega poslanika Robierja. Robier je čestital cesarju k jubileju v imenu cesarske vlade in predsednika. — Delegacije bodo sklicane šele na jesen, kar imata sedaj avstrijski in ogrski državni zbor preveč posla. — V Haukavu na Kitajskem se je prilo 5000 delavcev, takozvanih kulijev, ki so oplakali trgovine. Iz Vrhana so došli vojaki, ki pa še niso mogli napraviti miru.

Dne 17. maja: Danes dopoldne se je vršilo pod predsedstvom zunanjega ministra Aehrenthala ministrsko posvetovanje, da se določi skupni proračun. — Deželna zveza čeških trgovskih društev sklicuje na 7. in 8. junija shod slovenskih trgovcev iz vseh slovenskih dežel v Pragi. — V dalmatinskem mestu Dubrovniku se je vršil danes dopoldne pod milim nebom velikanski protestni shod proti madjarski strahovladi.

Dne 18. maja: Cesar je zopet zbolel na lahkem nahu. Zato so bile danes odpovedane vse splošne avdience. — V Inomestu je prišlo včeraj do velikih pouličnih izgradov, radi česar se je moralo vseučilišče zatvoriti. — Njemajšnje ministrsko posvetovanje ni imelo nobenega uspeha, ker se ni doseglo sporazumljenja niti glede sklicanja delegacij niti v vprašanju zvišanja častniških plač. — Mafi morilec gališkega namestnika je izpuščena iz zapore, ker ne verjame preiskovalni sodnik njenim izjavam, da je nagovorila svojega sina, naj namestnika umori.

Dne 19. maja: Predsednik avstrijske delegacije dr. Fuchs je povabil člane avstrijske delegacije za petek k pogovoru. Gre se za povišanje častniških plač in sklicanje delegacij. — Na dunajskem tehniškem vseučilišču so danes zopet napadli svobodomiselni dijaki katoliške in prišlo je do hudih pretepev. — V Petrogradu na Ruskem so zaprli 60 dijakov in dijakinj. Odkrili so dalekosežno zaroto.

Razne novice.

* **Odklikovanje.** Č. g. Anton Šijanec, župnik v St. Juriju v Slov. gor., je imenovan kn. šk. lavantinskim duhovnim svetovalecem.

* **Slovenski kmečki zvezi** je daroval preč. g. dekan Hrastelj v Konjicah mesto venca na grob župnika Lednika 10 K. Rodoljubi, posnemajte!

* **S. K. S. Z.** za Stajersko so darovali gg.: Franc Koser, Juršinci, v spomin cesarjevega jubileja 1 K; Katinka Blumer, Trst, 2 K. Rodoljubi, rodoljubkinje, spomnite se ob vsaki priliki S. K. S. Z.

* **Poslanec Pišek** je izposloval pri južni železnici, da vozi od prvega tega meseca vlak, ki je odhajal dosedaj iz Maribora ob 1. uri 40 minut pop. v Ptuj samo ob nedeljah, vsak dan. To je velike važnosti za postaje Hoče in Račje, ki niso imele popoldne zveze, odkar se je odpravil mešani vlak. S tem je tudi ustrezno občni želji prebivalstva ob progi južno od Maribora.

* **Upravna Sotle.** Stajerski deželni odbor je napravil načrte za uravnava; hrvaška deželna vlada, ki ima napraviti načrte za gornji del Sotle, ni še izvršila svojega dela. Pričakovati je, da se to kmalu zgodi, da se potem more delo pričeti. V stvari je že opetovano posredoval državni poslanec dr. Benkovič.

* **Poslanec Pišek** in tovariši so stavili v zbornici nujni predlog za pogorele v Bukovcih, ker so bili od kmetov v to naprošeni. V sled tega je bil zelo razburjen dr. Ploj in je pretil z ožigovanjem, čeprav bi moral biti vesel, da setudi drugi poslanci brigajo za njegove volilce. Saj vendar več besed več izda! Dr. Ploj se pritožuje, da se drugi poslanci vmešavajo v njegov okraj. Vprašamo pa ga, kolikokrat se on vmešava v druge okraje? Ali se spominja še pred kratkim članka v besololiberalni „Domovini“, kjer se Ploj povzdiguje, Roškar pa ponižuje, in gre se za Roškarjev volilni okraj? Če kmetje potrebujejo pomoči, bodo naši poslanci prišli na pomoč, in naj se potem jezi nad tem tudi dr. Ploj!

* **Zakladov ni.** Politična oblast nam naznanja, da so se pripetile v zadnjem času vnovič v večjih slučajih sleparije takozvanih zakladnih iskalcev (Evertierro) v Španiji.

* **Slovenski kmečki delavci!** V naši državi se namerava upeljati starostno zavarovanje. Poslanci kmečkih strank so izrazili zahtevo, da se to zavarovanje raztegne tudi na kmečke delavce. Kako dobro bi torej bilo, da bi se tudi kmečki delavci oglasili v našem listu ter povedali svoje mnenje in svoje

želje! Poznati se nam je treba med seboj, potem bo tudi zaupanje med nami še večje.

* **Prošnje** za dopust ob času žetve aktivnih vojakov se ne smejo vlagati naravnost na okrajno dopolnilno poveljstvo, št. 17 v Ljubljano, kakor se to zdaj godi, ampak županstva jih imajo predkladati svojim pristojnim okrajnim glavarstvom, ker jih mora sicer okrajno dopolnilno poveljstvo pošiljati na okrajna glavarstva in se s tem mnogo časa zgubi, da postanejo take prošnje vsled tega brezpredmetne. Stariši, ki žele imeti sina za časa žetve doma, imajo tozadevne prošnje vlagati pri svojih županstvih, ta pa jih predlože okrajnim glavarstvom.

* **Slovenske tiskovine.** Več let so zahtevali župnjski uradi slovenskih tiskovin za cepljenje koz. Pošljali so se vedno le samo nemški „Ausweis“ z opombo, da ni drugih na razpolago. Letos je okr. glavarstvo v Konjicah poslalo v prvič slovenske „Izkaze“, kar je vse hvale vredno. Da bi le kmalu pošle vse nemške tiskovine za mesečne izkaze mrličev. Doktor slovenskih ne dobimo, ne rabimo nikakih tiskovin.

* **Stajerske Slovence ob čneji kamniškega okraja** vabimo, da pohite na praznik Kristusovega Vnebohoda dne 28. maja v Kamnik in bližnje Mekinje, kjer se vrši slavnost blagoslovljenja nove zastave ondotnega „Slov. katoliškega izobraževalnega društva“. Slavnost bo velikanska, pravi ljudski tabor. Obiščimo torej tudi stajerski Slovenci svoje brate! Zbirališče slavnostnih gostov bo ob pol 9. uri dopoldne pred kamniškim kolodvorom, nakar se z godbo in zastavami na čelu podamo skozi Kamnik v Mekinje. Na slavnosti govori drž. poslanec dr. Krek. V četrtek na svidenje v Kamniku in Mekinjah!

* **Slovenski junakoviči v Gradcu.** Slovenski liberalni dijaki, ki se zbirajo sedaj v društvi Tabor in Triglav in ki havzirajo v domovini z znanimi društvi Prosveta, Bodočnost itd. so se tudi izrekli za profesorja Wahrunda, ki je v govorih in spisih poniževal katoliško vero in cerkev. In zelo pogumno so uprizorili slovenski Taboriti to izjavo! Zborovali so po § 2 zborovalnega zakona. Zraven je smel le tisti, kateremu so dali vabilo in o katerem se tedaj že zanaprej vedeli, da se bo „navdušil“ za svobodo učenja, kakor je izvršuje profesor Wahrund. Za svobodo se navdušujejo, v istem hipu pa omejujejo svobodo govora in udeležbe s § 21. Živel liberalni junakoviči v Gradcu, ki skrbte tako dobro za smeh po domovini!

* **Dijaški izgredi na Dunaju.** Zadnjo soboto dne 16. t. m. so liberalni nemški, slovenski in judovski dijaki na vseučilišču na Dunaju pretepli katoliške dijake. Sovražijo katoliške dijake, ker se ostali zvesti veri svojih očetov. Skrajni čas je, da se katoliško ljudstvo z vso silo otrese liberalizma, kjerkoli se še nahaja. Drznost liberalcev bo postajala vedno večja, če se jim ne postavimo v bran. Katoliško ljudstvo, na krov!

* **Liberalni dijaki proti kmetom.** V uvodnem članku opisujemo izgrede liberalnih dijakov v Gradcu proti kmetom. Kakor izvemo iz nadaljnjih poročil, bil je katoliški dijak, ki bi moral biti promoviran doktorjem prava, tajnik katoliške nemške kmečke zveze in da je kmete povabil k svoji promociji. A liberalci so jim zabranili vstop. Vsak židov, vsak tujec sme k takim slavnostim, le katoliški kmet ne sme, čeprav s svojimi davki plačuje vseučilišča. Dijaki v Gradcu so metali v kmete tudi gnjila jajca. Zmerjali so kmete s psokvo; bagaza. Govorili so proti kmetom zaničljivo in sedaj tudi liberalni listi pišejo skrajno razžaljivo o kmetih. To je nečuvstvo! Kako dolgo še bodo trpeli kmetje tako ravnanje proti svojemu stanu? Kako dolgo še bodo trpeli nasilstva liberalcev? Kako dolgo še bodo trpeli celo liberalne liste v svojih hišah? Kdor je mož, kdor spoštuje svoj stan, mora vendar enkrat priti do spoznanja, da kmet ne more imeti z liberalizmom nobene zveze!

Mariborski okraj.

m **Mariborski slovenski srednješolci** prirede v nedeljo, dne 24. majnika gledališko predstavo v korist dijaške kuhinje v Mariboru. Uprizori se veseloligra „Učenjak“, ki jo je spisal dr. Fr. Detela. Med dejanji svira dijaški orkester. Z ozirom na dobri namen predstave se pričakuje obilne udeležbe. Vstopnina je običajna, začetek ob 8. uri zvečer.

m **Poletni tečaj** za vinogradništvo in sadjarstvo se bo vršil na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru v času od 15. do 20. junija t. l. Natančneje o tem tečaju se nahaja med naznanili.

m **Poroka.** V soboto, dne 16. t. m. poročil se je v tukajšnji frančiškanski cerkvi profesor glasbe na tukajšnjem c. kr. učiteljsku, gospod Emerik Beran, z gospico Marico Podobnik-ovo, nadučiteljevo hčerjo. Poročil ju je pred okusno okrašenim in krasno razsvetljenim velikim altarjem gospod o. Valerijan. Kot pričel sta prisostovala nevestin brat in ženinov sorodnik; tudi starši poročencev so bili navzoči. Pri vstopu v cerkev zapeli so gg. učiteljski pod vodstvom glasbenega učitelja gospoda H. Družoviča od ženina uglašeni slovenski slavospev, ki se je bil prvokrat pel pri blagoslovljenju novozgrajenega učiteljsča. Na to je g. Družovič na orgljah sviral prekrasno skladbo „Elsas Brautzug zu Mün-